

РЕШЕНИЕ

№ 84

гр. София, 07.01.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Второ отделение 59 състав,
в публично заседание на 16.12.2021 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Зорница Дойчинова

при участието на секретаря Светла Гечева, като разгледа дело номер **10563** по описа за **2021** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството по делото е образувано по подадена жалба от [фирма], с ЕИК[ЕИК], чрез пълномощника си адв. Г. срещу Решение № Е-РД-16-576/20.08.2021 г. на министъра на енергетиката, с което е отказано иницирирането на процедура по чл. 75, ал.2 от Закона за подземните богатства по подадено от жалбоподателя заявление за принудително отчуждаване на осем имота, попадащи в границите на концесионната площ на находище „В.“, разположено в землището на [населено място], общ. П., област В. Т..

В жалбата се излагат подробни съображения за незаконосъобразност на оспореното решение. Сочи се, че с решение № 957/22.11.2012 г. на МС, на жалбоподателя е предоставена концесия за добив на подземни богатства, неметални полезни изкопаеми, индустриални материали, в находище В., разположено в землището на [населено място], общ. П.. Концесионният договор е сключен на 13.03.2013 г. С разработване на находището е влязло в сила изменение на Специализирания подборен устройствен план и ПЗ, одобрен със заповед на кмета на [община]. Видно от схемите, в землището на находище В., са разположени частни поземлени имоти. Поради това, на основание чл. 75, ал.1 З. дружеството е отправило предложение до собствениците на засегнатите имоти да придобие собствеността им, като е изпратил нотариална покана до всеки един от тях. Покани са изпратени до собствениците на общо осем имота – ПИ 12783.170.8 по КККР на [населено място], ПИ 12783.170.12 по КККР на [населено място], ПИ 12783.326.74 по КККР на [населено място], ПИ 12783.326.78 по КККР на [населено място], ПИ 12783.138.1 по КККР на [населено

място], ПИ 12783.138.19 по КККР на [населено място], ПИ 12783.170.15 по КККР на [населено място] и ПИ 12783.326.66 по КККР на [населено място]. С част от собствениците, жалбоподателят е успял да се споразумее, като така е придобило два от посочените осем имота - ПИ 12783.326.66 по КККР на [населено място] и ПИ 12783.138.19 по КККР на [населено място]. Останалите шест имота не са придобити от дружеството. Поради това, на основание чл. 75, ал.2 З. дружеството е подало заявление до министъра на енергетиката за инициране на процедура по принудително отчуждаване на имотите. Ответникът е издал оспореното решение, с което е отказал да иницира такава процедура. Основание за отказа е, че неметалните полезни изкопаеми, не представляват стратегическа за държавата суровина, както и че не е налице държавна нужда от добив на подземни богатства от това находище, която нужда да не може да бъде задоволена по друг начин, тъй като не е била налице нито една от хипотезите на чл. 33, ал.2 ЗДС. Счита отказа за незаконосъобразен, като посочва, че са налице всички, визирани в нормата на чл. 75, ал.2 З. предпоставки за започване на процедурата по отчуждаване. При постановяване на решението не са отчетени обективни причини, поради които се налага образуването на процедура, а лаконично са въведени ирелевантни съображения, без никаква правна обосновка. Моли за отмяна на решението. Претендира присъждане на разноски.

В съдебно заседание се представлява от адв. Г., който моли за отмяна на акта.

Ответната страна – министърът на енергетиката, е представил административната преписка относно оспорената заповед.

Не е представено становище по жалбата.

В съдебно заседание не се представлява.

СГП взема становище и не се представлява.

Административен съд София-град, в настоящия съдебен състав, след като обсъди доводите на страните и прецени по реда на чл. 235, ал. 2 от ГПК, във вр. с чл. 144 от АПК приетите по делото писмени доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

С решение на МС № 975/22.11.2012 г., на дружеството жалбоподател е предоставена концесия с Н. № D-00650 за добив на подземни богатства-неметални полезни изкопаеми-индустриални минерали /базалти/ от находище В. и съпътстващите дейности в землището на [населено място], [община], област В. Т..

Въз основа на решението, между [фирма] и МС, представляван от министъра на икономиката, енергетиката и туризма е сключен договор на 12.03.2013 г. за предоставяне на концесията, като същият е влязъл в сила на 19.03.2013 г. В договора е посочена концесионната площ в размер на 233 635,5 кв.м., в която се включват площта на находище В., с размер на 147 574 кв.м. и допълнителни площи, необходими за осъществяване на дейностите по концесията, извън добива.

Със заявление, вх. № Е-26-П-551/10.12.2020 г., допълнено със заявление, вх. № Е-26-П-551/08.07.2021 г., жалбоподателят [фирма], на основание чл. 75, ал.2 З., е поискал от ответника да предприеме необходимите действия, като бъде направено искане чрез областния управител на обл. В. Т. до министъра на финансите и на регионалното развитие и благоустройството за принудително отчуждаване на осем броя ПИ - 12783.170.8, ПИ 12783.170.12, ПИ 12783.326.74, ПИ 12783.326.78, ПИ 12783.138.1, ПИ 12783.138.19, ПИ 12783.170.15 и ПИ 12783.326.66 по КККР, всички по КККР на [населено място], които имоти попадат в територията на находището.

Отчуждаването е необходимо с оглед нуждите на проучването и добива на подземни богатства от находище В..

Към заявлението дружеството е приложило нотариални покани, отправени до собствениците на имотите, попадащи в находището на концесията, общо осем.

Въз основа на отправени нотариални покани дружеството е придобило собствеността върху някои от засегнатите имоти.

С решение № 539, без дата, ОС Павликени е одобрил втора преработка на проект Специализиран ПУП /ИСПУП/-ПЗ за добив и първична преработка на индустриални материали – базалт, находище В. и Проекти ПУП-ПП за външно ел. захранване на находище В. и ПУП-ПП за външно ел. захранване на находище В. и ПУП-ПП към комуникационно-транспортен план на пътните връзки за специализиран ПУП за добив на първична преработка на индустриални минерали-базалт, находище В..

Приложен е акт от 07.07.2017 г., издаден от Дирекция „Устройство на територията и строителството“, към [община], от който е видно, че Проект /СПУП-ПРЗ/ за добив и първична преработка на индустриални материали – базалт, находище В. и Проекти ПУП-ПП за външно ел. захранване на находище В. и ПУП-ПП към комуникационно-транспортен план на пътните връзки за специализиран ПУП за добив на първична преработка на индустриални минерали-базалт, са влезли в сила на 15.06.2017 г., с определение № 7527/15.06.2017 г. на ВАС, II отд.

Със заповед № РД-02-11-601/01.03.2021 г., кметът на [община] е одобрил изработения проект за изменение на специализиран ПУП /ИСПУП/-ПЗ на решение на МС № 975/22.11.2012 г. за предоставяне на концесия с Н. № D-00650 за добив на подземни богатства-неметални полезни изкопаеми-индустриални минерали /базалти/ от находище В. и съпътстващите дейности в землището на [населено място].

Видно от акт от 21.04.2021 г., издаден от Дирекция „Устройство на територията и строителството“, към [община], проект за изменение на специализиран ПУП /ИСПУП/-ПЗ на решение на МС № 975/22.11.2012 г. за предоставяне на концесия с Н. № D-00650 за добив на подземни богатства-неметални полезни изкопаеми-индустриални минерали /базалти/ от находище В. и съпътстващите дейности в землището на [населено място] е влязъл в сила, тъй като не са подавани писмени възражения до общинската администрация.

Приложени към заявлението са и скица-проекти за отделните имоти въз основа на данни от кадастралната карта с извлечение от кадастралния регистър на недвижимите имоти, както и удостоверения за характеристики на ПИ в земеделска и горска територия.

По така подадените заявления министърът на енергетиката е постановил Решение № Е-РД-16-576/20.08.2021 г., с което е отказал да инициира производство за принудително отчуждаване на посочените в двете заявления осем имота. Като основание за отказа е посочено, че неметалните полезни изкопаеми – индустриални минерали (базалти), за добиването на които е предоставена концесията на находище „В.“, като вид подземни богатства не представляват стратегическа за държавата суровина. Посочено е, че не е налице държавна нужда от добив на подземни богатства от находище „В.“, която не може да бъде задоволена по друг начин, тъй като не е налице нито една от хипотезите, съгласно чл. 33, ал. 2 от Закона за държавната собственост.

Решението е връчено на жалбоподателят лично, на 27.08.2021 г.

Жалбата е подадена чрез ответния орган на 14.09.2021 г., с п.к. от 10.09.2021 г.

При така установените факти, настоящия съдебен състав на АССГ, като извърши цялостна проверка за законосъобразността на оспорения индивидуален административен акт на всички основания по чл. 146 от АПК, по реда на чл. 168, ал. 1 от АПК, достигна до следните правни изводи:

Предмет на оспорване е Решение № Е-РД-16-576/20.08.2021 г. на министъра на енергетиката, с което на основание чл. 75, ал. 2 от З. е отказано да се инициира процедура по подадено заявление вх. № Е-26-П-551/10.12.2020 г., допълнено със заявление вх. № Е-26-П-551/08.07.2021 г. от [фирма] за принудително отчуждаване на поземлени имоти, попадащи в граници на концесионна площ на находище „В.“, разположено в землището на [населено място], [община], област В. Т..

Жалбата е подадена срещу подлежащ на оспорване административен акт - решение на министъра на енергетиката по реда на чл. 75, ал.9 З., от легитимирано лице, адресат на акта. Жалбата е подадена в срока за оспорване на акта, за което се представиха относимите доказателства. Компетентен да се произнесе по подадената жалба срещу решение на министъра на енергетиката е АССГ, предвид определение № 10822/27.10.2021 г., постановено по адм.д. № 10381/2021 г. по описа на ВАС, IV отд., с което жалбата е препратена за разглеждане от АССГ. Поради това, жалбата като допустима следва да бъде разгледана по същество.

Съгласно изискванията на чл. 168, ал. 1 от АПК, при служебния и цялостен съдебен контрол за законосъобразност, съдът извършва пълна проверка на обжалвания административен акт относно валидността му, спазването на процесуалноправните и материалноправните разпоредби по издаването му и съобразен ли е с целта, която преследва законът, т. е. на всички основания, визирани в чл. 146 от АПК. При преценката си, съдът изхожда от правните и фактическите основания, посочени в оспорвания индивидуален административен акт, представената административна преписка и събраните по делото доказателства. При проверката на административния акт, съдът не е обвързан от основанията, въведени от оспорващия, нито от неговото искане. Съдът следва да отмени или обяви за нищожен акта и ако констатира порок, който оспорващият не е посочил.

Разгледана по същество е неоснователна.

По съответствието на заповедта с процесуалните разпоредби.

Съгласно изричната норма на чл. 74 ал. 1 З. регистрирането на откритие на подземни богатства и вписването му в регистъра на откритията на находища на подземни богатства не променя собствеността, предназначението и ползването на недвижимия имот на повърхността на земята. Предоставените разрешения за търсене и проучване или за проучване или концесии за добив, дават право на титуляря на разрешението или на концесионера да предприеме самостоятелно съответните правни и фактически действия за постигане на споразумение с титулярите на права на земята в предоставената площ, които го препятстват или затрудняват, за осъществяването на дейностите по разрешението или концесията и на съответния договор (чл. 74 ал.2 З.). Сред възможните правни и фактически действия е сключването на договор между собственика на земята и титуляря на разрешението за търсене и проучване или концесионера, за учредяване на вещно право на ползване върху земята за срока на разрешението или концесията (чл. 75 ал. 1 З.). Според приложимата норма на чл. 75 ал. 2 З., когато не може да бъде постигнато съгласие между собственика на земята и

концесионера, заинтересованата страна може да отнесе въпроса за разрешаване пред Министъра на енергетиката. Последният, в зависимост от естеството на работите, тяхната продължителност и въздействието им върху земните недра и околната среда може да направи искане чрез областния управител по местонахождението на земята до Министъра на финансите и до Министъра на регионалното развитие и благоустройството за принудително отчуждаване на частните имоти или на част от тях с оглед нуждите на проучването и добива на подземните богатства по реда на ЗДС и след предварително равностойно обезщетяване. Искането за отчуждаване се придружава със скица-проект въз основа на данни от кадастралната карта с извлечение от кадастралния регистър на недвижимите имоти.

От анализа на цитираните разпоредби следва извод, че компетентен орган да инициира производството по принудително отчуждаване на ПИ, който попада в границите на предоставена концесия, е Министъра на енергетиката. Ето защо, актът е постановен от материално компетентен административен орган, а също и в предписаната форма, доколкото в специалния закон липсват различни от установените в чл. 59, ал. 2 от АПК изисквания. Изчерпателно са посочени, както правните, така и фактическите основания за постановяването му, което е предпоставка за правилното упражняване на съдебния контрол за законосъобразност и осигурява възможност на оспорващия да организира адекватно защитата си.

Настоящият съдебен състав намира, че при издаването на решението не са допуснати нарушения на административнопроизводствените правила, като административният орган е изяснил релевантните за случая факти и обстоятелства и е извършил проверката на доказателствата. Освен това, настоящия съдебен състав поддържа разбирането, че за да бъде основание за отмяна едно процесуално нарушение, следва да е съществено, т.е., ако не беше допуснато, органът би могъл да достигне до други правни изводи.

Предвид съответствието на решението с процесуалните правила, законосъобразността на оспореният акт ще следва да се преценява на основание съответствие с материалния закон.

По съответствието на решението с материалните разпоредби.

Безспорно установено по делото е, че процесните осем недвижими имота ПИ - 12783.170.8, ПИ 12783.170.12, ПИ 12783.326.74, ПИ 12783.326.78, ПИ 12783.138.1, ПИ 12783.138.19, ПИ 12783.170.15 и ПИ 12783.326.66 по КККР, находящи се в землището на [населено място], [община], област В. Т., са частна собственост с титуляр на права [фирма]. Безспорно от представените доказателства по делото се установява, че не е било постигнато съгласие между жалбоподателя и собствениците на поземлените имоти за сключване на договор по чл. 75, ал. 1 от З., въпреки изпратените до тях нотариални покани.

Предвид това, в хипотеза на чл. 75, ал. 2 от З. е бил сезиран Министъра на енергетиката със заявление, вх. № Е-26-П-551/10.12.2020 г., допълнено със заявление, вх. № Е-26-П-551/08.07.2021 г., с което е поискано да бъде направено искане чрез областния управител на обл. В. Т. до министъра на финансите и на регионалното развитие и благоустройството за принудително отчуждаване на осемте ПИ - 12783.170.8, ПИ 12783.170.12, ПИ 12783.326.74, ПИ 12783.326.78, ПИ 12783.138.1, ПИ 12783.138.19, ПИ 12783.170.15 и ПИ 12783.326.66 по КККР, всички по КККР на [населено място]. Посочено е, че отчуждаването е необходимо с оглед нуждите на

проучването и добива на подземни богатства от находище В..

Правото на собственост е конституционно гарантирано, съгласно чл.17, ал. 3 от Конституцията на РБ, а съгласно ал. 5 на същата разпоредба "Принудително отчуждаване на собственост за държавни и общински нужди може да става само въз основа на закон при условие, че тези нужди не могат да бъдат задоволени по друг начин и след предварително и равностойно обезщетение". Посочената конституционна регламентация е възпроизведена в чл. 32, ал. 1 от ЗДС, според която „имоти и части от имоти - собственост на физически или юридически лица могат да се отчуждават принудително за задоволяване на държавни нужди, които не могат да бъдат задоволени по друг начин, след предварително и равностойно обезщетение”. По смисъла на чл. 33, ал.2 от ЗДС, наличието на държавна нужда, която да не може да бъде задоволена по друг начин, се установява: 1. с влязъл в сила подробен устройствен план, предвиждащ изграждане на обекти за задоволяване на държавни нужди, или 2. с одобрен подробен устройствен план, който предвижда изграждане на национален обект, за който е налице влязло в сила разпореждане за допускане на предварително изпълнение, или 3. по друг начин, предвиден в закон. От анализа на цитираните норми се налага извода, че материалноправните предпоставки, които следва да са налице кумулативно за предприемане на отчуждаване на частни имоти за държавни нужди, са следните: 1. наличие на държавна нужда, 2. невъзможност от удовлетворяването ѝ по друг начин и 3. определяне на равностойно обезщетение.

В настоящия случай, на първо място, не е установена и удостоверена държавна нужда от придобиване на собствеността върху осемте недвижими имота, тъй като няма издаден административен акт, с който да е бил одобрен или влязъл в сила ПУП, с отреждане - „национален обект”, за задоволяване на държавни нужди.

Изграждането на кариера за добив на подземни богатства – неметални полезни изкопаеми – индустриални минерали (базалти) от находище „В.”, разположено в землището на [населено място], [община], област В. Т., не е и не може да бъде определено, като обект от национално значение по см. на § 1 от ДР на ЗДС. Съгласно легалното определение "Национален обект" е обект, определен като такъв със закон, както и инфраструктурни обекти: изграждане и преустройство на транспортно-комуникационни мрежи и съоръжения - пътища от републиканската пътна мрежа, железопътни линии и обекти на железопътната инфраструктура, пристанища, летища и съоръжения към тях; на други мрежи и съоръжения на техническата инфраструктура - водоснабдяване, канализация, пречистване на питейни и отпадъчни води, третиране на отпадъци, електрификация, топлофикация, газификация и електронни съобщителни мрежи и физическата инфраструктура за разполагането им, индустриални зони, технологични паркове или индустриални паркове по Закона за индустриалните паркове с необходимата техническа инфраструктура за привличане на инвестиции, определени като национални обекти с решение на Министерския съвет.

В конкретния случай наличието на държавна нужда не може да се свърже и със специалната хипотеза на чл. 63б, ал.1 от ЗЕ, според която в случаите на добив на енергийни ресурси за задоволяване на държавна нужда, когато не е постигнато споразумение със собствениците или титулярите на други вещни права върху недвижим имот или част от такъв, енергийното предприятие - концесионер има право да поиска от министъра на енергетиката предприемането на действия по принудително отчуждаване на имота по реда на ЗДС. Доказателство за наличие на

такава нужда би съставлявал влязъл в сила подробен устройствен план, предвижданията на който да отреждат имотите за добив на енергийни ресурси за държавна нужда по смисъла на § 1 т. 24б от ДР на ЗЕ. Очевидно е, че в случая са изцяло неприложими тези правила с оглед предмета на предоставената концесия на жалбоподателя.

Следователно, по делото не са установени по безспорен и категоричен начин юридически факти, които съставляват материалноправна предпоставка за упражняване на властническите правомощия на Министъра на енергетиката по чл. 75, ал.2 от З. за стартиране на процедура по принудително отчуждаване на частните имоти за нуждите на добива на подземни богатства от находище „В. ”, разположено в землището на [населено място], [община], област В. Т..

Предвид гореизложеното, и след извършване на служебна проверка на основание чл.168 от АПК за законосъобразността на оспорвания акт на всички основания на чл.146 от АПК, съдът приема, че решението е валиден и законосъобразен административен акт, издаден от компетентен орган, в предписаната от закона форма, при спазване на административнопроизводствените правила, материалния закон и целта на закона, и като такъв не подлежи на отмяна.

По разноските.

При този изход на делото, на жалбоподателя не се дължат разноски.

Ответникът не претендира разноски.

Мотивиран от гореизложеното и на основание чл. 172, ал. 2, предложение второ от АПК, 59 състав на Административен съд София-град, второ отделение, 59-ти състав,

Р Е Ш И :

ОТХВЪРЛЯ жалбата на [фирма], с ЕИК[ЕИК] срещу Решение № Е-РД-16-576/20.08.2021 г. на министъра на енергетиката, с което е отказано иницирането на процедура по чл. 75, ал.2 от Закона за подземните богатства по подадено от жалбоподателя заявление за принудително отчуждаване на осем имота, попадащи в границите на концесионната площ на находище „В.“, разположено в землището на [населено място], общ. П., област В. Т..

РЕШЕНИЕТО на основание чл. 75, ал. 9 от Закона за подземните богатства е окончателно и не подлежи на обжалване.

СЪДИЯ: